

ข้อหาหรือกฎหมายความปลอดภัยฯ

แรงงานปลอดภัย
สุขภาพอนามัยดี

สำนักความปลอดภัยแรงงาน

ข้อหาหรือกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ข้อหาหรือ การจัดทำรายงานการตรวจสอบป็นจัน และวิธีการทดสอบส่วนประกอบและอุปกรณ์ของป็นจัน ตามประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการทดสอบส่วนประกอบและอุปกรณ์ของป็นจัน พ.ศ. ๒๕๕๔

หน่วยงานที่หาหรือ สถานประกอบกิจการเอกชน

หน่วยงานตอบข้อหาหรือ สำนักความปลอดภัยแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ประเด็นข้อหาหรือ ๑. การจัดทำรายงานการตรวจสอบป็นจัน ตามกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร ป็นจัน หม้อน้ำ พ.ศ. ๒๕๕๒ บริษัทฯ สามารถใช้แบบตรวจสอบส่วนประกอบและอุปกรณ์ของป็นจัน ของกรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย (เดิม) คป.๑ และแบบ คป.๒ เพื่อใช้ในการรายงานการตรวจสอบป็นจันหรือสามารถใช้แบบรายงานการทดสอบส่วนประกอบและอุปกรณ์สำหรับป็นจันฯ ของสำนักความปลอดภัยแรงงานตามแบบ ปจ.๑ และ ปจ.๒ เพื่อใช้รายงานการทดสอบป็นจัน ได้หรือไม่

๒. การทดสอบส่วนประกอบและอุปกรณ์ของป็นจัน ตามประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการทดสอบส่วนประกอบและอุปกรณ์ของป็นจัน พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๓ (๒) ป็นจันที่ใช้งานอื่นๆ หากมีขนาดพิกัดยกอย่างปลอดภัยตามที่ผู้ผลิตกำหนดไม่ถึง ๑ ตัน นายจ้างจำเป็นต้องจัดให้มีการทดสอบส่วนประกอบและอุปกรณ์ของป็นจันหรือไม่ โดยหากต้องจัดให้มีการทดสอบส่วนประกอบและอุปกรณ์ของป็นจันควรมีระยะเวลาอย่างไร

๓. ในการจัดทำข้อมูลรายการทดสอบส่วนประกอบและอุปกรณ์สำหรับป็นจัน ตามประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการทดสอบส่วนประกอบและอุปกรณ์ของป็นจัน พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๖ วิศวกรเครื่องกลต้องเป็น ระดับ หรือประเภทใด ที่สามารถทดสอบและควบคุมงานทดสอบป็นจัน รวมถึงการลงนามเอกสารในแบบฟอร์ม ปจ.๑ และ ปจ.๒ ได้บ้าง

๔. ภาพถ่ายของวิศวกรขณะทดสอบ ตามประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการทดสอบส่วนประกอบและอุปกรณ์ของป็นจัน พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๖ ภาพถ่ายต้องอยู่ในขั้นตอนใดของการทดสอบ หรือต้องอยู่ในทุกขั้นตอนของการทดสอบ และในกรณีนี้ทางบริษัทฯ มีการตรวจสอบและทดสอบป็นจันหลายเครื่องจำเป็นต้องมีภาพถ่ายวิศวกรขณะทดสอบป็นจันทุกเครื่องวิศวกรที่ถ่ายขณะทดสอบต้องเป็นระดับภาคี หรือสามัญ นอกจากนี้วิศวกรที่ถ่ายภาพขณะทดสอบป็นจันจำเป็นต้องเป็นคนเดียวกับที่เซ็นเอกสารในแบบฟอร์ม ปจ.๑ หรือ ปจ.๒ หรือไม่

๕. ในกรณีที่ทางบริษัทฯ ไม่สามารถทดสอบปั้นจั่นบางตัวให้กับลูกค้าได้ไม่ว่าจะเป็นวิธีทดสอบด้วยน้ำหนักจริง หรือทดสอบด้วยน้ำหนักจำลองเนื่องจากสภาพพื้นที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการวางน้ำหนักจริงหรือน้ำหนักจำลอง หรือในกรณีที่ตำแหน่งยกมีความเสี่ยงสูงเนื่องจากเป็นตำแหน่งที่ติดตั้งเครื่องจักรสำคัญ แต่ทางลูกค้ามีความจำเป็นต้องใช้ปั้นจั่นในการทำงาน ทางสำนักความปลอดภัยแรงงานมีคำแนะนำหรือข้อเสนอแนะเพื่อให้สามารถออกเอกสาร ปจ.๑ หรือ ปจ.๒ ให้กับทางลูกค้าได้บ้าง

ข้อกฎหมาย ๑. กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร ปั้นจั่น และหม้อน้ำ พ.ศ. ๒๕๕๒

๒. ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการทดสอบ ส่วนประกอบและอุปกรณ์ของปั้นจั่น พ.ศ. ๒๕๕๔

ตอบข้อหารือ หน่วยงานที่ตอบข้อหารือพิจารณาตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏประกอบข้อกฎหมาย จึงได้ตอบข้อหารือ ดังนี้

๑. ตามข้อหารือที่ ๑ เห็นว่า แบบ คป.๑ และแบบ คป.๒ เป็นแบบตรวจสอบ ส่วนประกอบและอุปกรณ์ของปั้นจั่น ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับปั้นจั่น ลงวันที่ ๑๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้ถูกยกเลิกโดยกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร ปั้นจั่น และหม้อน้ำ พ.ศ. ๒๕๕๒ และกฎกระทรวงดังกล่าวมิได้กำหนดแบบรายการทดสอบส่วนประกอบและอุปกรณ์สำหรับปั้นจั่น แต่อย่างไรก็ตาม นายจ้างสามารถใช้แบบรายการทดสอบส่วนประกอบและอุปกรณ์ของปั้นจั่นตามแบบ ปจ.๑ และแบบ ปจ.๒ ที่สำนักความปลอดภัยแรงงานได้จัดทำเป็นตัวอย่าง เพื่อให้ นายจ้างใช้เป็นแนวทางในการจัดทำรายงานได้

๒. ตามข้อหารือที่ ๒ เห็นว่า ตามข้อ ๓ (๒) ของประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการทดสอบส่วนประกอบและอุปกรณ์ของปั้นจั่น พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนดให้ปั้นจั่นที่ใช้ในงานอื่นๆ ที่มีขนาดพิสัยยกอย่างปลอดภัยตามที่ผู้ผลิตกำหนดตั้งแต่ ๑ ตัน แต่ไม่เกิน ๓ ตัน ต้องจัดให้มีการทดสอบส่วนประกอบและอุปกรณ์ของปั้นจั่นปีละหนึ่งครั้ง ดังนั้นหากนายจ้างมีปั้นจั่นที่ใช้ในงานอื่นๆ ยกเว้นในงานก่อสร้างมีขนาดไม่ถึง ๑ ตัน จึงไม่เข้าข่ายที่จะต้องปฏิบัติตามประกาศดังกล่าว

๓. ตามข้อหารือที่ ๓ เห็นว่า นายจ้างต้องจัดให้มีวิศวกรเครื่องกลเป็นผู้รับรองเอกสารข้อมูลรายการทดสอบส่วนประกอบและอุปกรณ์สำหรับปั้นจั่น ส่วนจะเป็นวิศวกรระดับใดนั้น ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภาวิศวกร ว่าด้วยหลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมแต่ละระดับ

๔. ตามข้อหารือที่ ๔ เห็นว่า ในการทดสอบส่วนประกอบและอุปกรณ์ของปั้นจั่นนายจ้างต้องจัดให้มีหลักฐาน ภาพถ่ายของวิศวกรขณะทดสอบนั้น ต้องเป็นภาพถ่ายที่แสดงได้ว่าการทดสอบส่วนประกอบและอุปกรณ์ของปั้นจั่นได้กระทำโดยวิศวกร และเป็นบุคคลเดียวกันที่รับรองผลการทดสอบปั้นจั่นนั้น ทั้งนี้รายละเอียด ขนาด และจำนวนของภาพถ่ายให้คำนึงถึงความเหมาะสมในการจัดทำภาพถ่ายของปั้นจั่นแต่ละชนิด รวมทั้งเครื่องมือ และน้ำหนักที่ใช้ในการทดสอบประกอบด้วย

๕. ตามข้อหาข้อที่ ๕ เห็นว่า วิศวกรผู้ทดสอบบ่อบำบัดน้ำเสียมีความเห็นว่า บ่อบำบัดน้ำเสียที่ทำการทดสอบไม่สามารถที่จะทำการทดสอบการรับน้ำหนักของบ่อบำบัดได้ เนื่องจากสภาพพื้นที่ไม่อำนวยนั้น วิศวกรผู้ทดสอบสามารถแนะนำให้นายจ้างปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของโครงสร้างหรือส่วนประกอบของบ่อบำบัดส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดหรือความไม่สมบูรณ์เชิงวิศวกรรม เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายต่อไป

หมายเหตุ อ้างอิงหนังสือสำนักความปลอดภัยแรงงาน ที่ รง ๐๕๑๐/๐๒๓๐๑ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๕

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ กลุ่มงานพัฒนามาตรฐานความปลอดภัยแรงงาน

สำนักความปลอดภัยแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (ส่วนแยกตลิ่งชัน)

๒๒/๒๒ ถนนบรมราชชนนี แขวงฉิมพลี เขตตลิ่งชัน กทม. ๑๐๑๗๐

โทร. ๐ ๒๔๔๘ ๘๓๓๘, ๐ ๒๔๔๘ ๙๑๒๘-๓๙

โทรสาร ๐ ๒๔๔๘ ๙๑๖๒, ๐ ๒๔๔๘ ๙๑๖๖